

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม เราอุตสาห์มาวัดมาว่าไง มาวัดมาว่ามาได้ทำบุญกุศล ได้เสียดละเพื่อบุญกุศลของเรา บุญกุศลคืออำนาจวาสนาบารมีนะ สิ่งทีเสียดละนี้เพราะมันต้องมีหัวใจ หัวใจมีคุณค่ามากกว่า หัวใจมีคุณค่ามากกว่า มีเจตนาไจ เจตนาอยากทำบุญกุศลของเรา ถ้าเจตนาอยากทำบุญกุศลของเรา ชีวิตเรามีคุณค่า ชีวิตเรามีคุณค่าเพราะชีวิตเรามันมีกายกับใจๆ ส่วนใหญ่แล้วเราหาเลี้ยงร่างกาย หาเลี้ยงร่างกาย หาเลี้ยงโลกธรรม ๘ ไง มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ อยากให้เขาชื่นชม นี่มันเป็นเรื่องของร่างกาย เราหาร่างกาย เพราะร่างกายมันเป็นสิ่งที่เป็นวัตถุที่ยั่งยืนได้ในสังคม

แต่หัวใจ หัวใจอยู่ในร่างกายนี้ไจ ถ้าหัวใจอยู่ในร่างกายนี้ นี่หัวใจ ร่างกายคิดไม่ได้ แต่หัวใจมันเกิดโดยเป็นทิพย์สมบัติไม่ได้ อย่างเทวดา อินทร์ พรหมของเขา เขาเกิดเป็นทิพย์ๆ เขาไม่มีร่างกายนี้ เขามีร่างกายที่เป็นทิพย์ ไม่มีร่างกายนี้ไว้เดินชนกันไจ

แต่ของเรา เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีกายกับใจๆ ไจ พอกายกับใจ สิ่งทีมนุษย์ในประวัติศาสตร์จะจารึกไว้ได้ก็จารึกไว้ได้แต่อาชีพนี้ๆ ได้แต่ชีวิตนี้ ได้แต่ร่างกายนี้ไจ แต่หัวใจๆ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเกิดซ้ำเกิดซ้อนไจ ถ้าเกิดซ้ำเกิดซ้อน เกิดมาในโลกนี้ได้สร้างคุณงามความดีของเขาขึ้นมา เวลาเขาเกิดดีๆ ขึ้นมา เขาจับสมขึ้นมาจากเขาเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีขึ้นมาเพราะเขาได้ทำแล้วทำเล่าของเขาไจ ถ้าทำแล้วทำเล่า

เราเกิดมา เกิดมาเรามีเจตนาของเรา เรามีเจตนาอยากจะทำบุญกุศลของเรา เราเห็นคุณค่าของหัวใจนี้ไจ ทิพย์สมบัติๆ สิ่งทีเสียดละไปแล้วเป็นวัตถุ สิ่งทีเจตนา สิ่งทีมันฝังลงไปทีใจๆ เป็นทิพย์สมบัตินี้ไจ อันนี้เป็นการสร้างอำนาจวาสนาบารมี การสร้างอำนาจวาสนาบารมี สิ่งทีทำดีๆ ไจ

แต่คนเกิดมาแล้วเกิดมาด้วยเวรด้วยกรรมไง เกิดมาด้วยมาร เกิดมาแล้วมาทำลายกันไง เกิดมาแล้วเที่ยวแต่สร้างบาปอกุศลไง เวลาตายไปตกนรกอเวจีไง พอพ้นจากนรกอเวจีก็เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์อีกไง เกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นเศษมนุษย์ไง เศษมนุษย์ก็มาทำร้ายเขา มาทำลายเขาไง มนุษย์ที่มีปัญหาๆ อยู่นั้นก็เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยากของคนไง

ฉะนั้น เรื่องของท่าน ให้เสียสละเพื่อบุญกุศลของเรา เพื่อบุญกุศล ให้มีศีล มีศีลเป็นความปกติของใจ มีทาน มีศีล มีภาวนา ถ้ามีทานของเรา มีทานของเรา สังคมร่มเย็นเป็นสุขไง สังคมร่มเย็นเป็นสุข เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติ

เวลาเขาเที่ยวกันไปทั่วโลก ทั่วโลกทั่วสงสาร เพื่อจะหาความสุขใส่ตัว หาความสุขใส่ตัวของเขา ผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีใจ การพักผ่อนที่ดีที่สุด การพักผ่อนที่ดีที่สุดคือการนอนหลับไง การนอน การหาที่สงบระงับของเรา

ถ้ามันมีศีล มีความปกติของใจ เราต้องการคนที่มีศีลมีสัตย์ เราไม่ต้องการคน โกหกมดเท็จไง โลกที่เราไว้ใจกันไม่ได้ ไว้ใจกันไม่ได้เพราะโลกเชื่อใจใครไม่ได้เลย สิ่งใดพูดมาปากหวาน ปากหวาน คนปากหวาน ใจมันคด แต่พ่อแม่ของเราพูดตรงไปตรงมา ผิดก็ว่าผิด ถูกก็ว่าถูกไง ไม่ต้องปากหวาน พูดกันตามความเป็นจริง พูดตามข้อเท็จจริง สิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง สิ่งใดที่ขาดตกบกพร่องก็บอกมา เตือนมา เพื่อจะได้พัฒนาของเราขึ้นไปไง สิ่งใดที่มันคืออยู่แล้วก็ชื่นชมขึ้นมา ก็ทำให้ดีมากขึ้นไปไง

สิ่งที่ทางโลก เราจะซื้อขายแลกเปลี่ยนกันมา เราก็ซื้อสัตย์ต่อกัน สิ่งใดพอสมควร สิ่งใดทำได้มันเป็นธรรม นี่ไง เขาบอกว่าลูกค้าเป็นพระเจ้า สิ่งใดเราบริการเขา เราดูแลเขาด้วยความซื่อสัตย์ของเราไง เขาใช้บริการแล้วเขากลับมาใช้บ่อยๆ ไป เพราะอะไร เพราะเขาพอใจในการกระทำนั้นไง เห็นไหม คนมีศีล ถ้ามีศีลมีสัตย์

เพราะมันทุกสิล ทุกสิลพูดไปปดมดเท็จไง เอาแต่ผลประโยชน์ เอาแต่ความปรารถนาของคน เอาแต่ความพอใจของคนไง ถ้ามันเป็นของคนขึ้นมา

นี่ไง สิ่งที่เราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงคุณงามความดีไง ถ้าคุณงามความดีมันคิดแต่เรื่องดีๆ หัวใจคิดแต่เรื่องดีๆ คิดแต่เรื่องดีๆ คิดได้นะ บางคนคิดไม่ได้ คิดแต่เรื่องดีๆ มันอึดอัดขัดข้องมากเลย แล้วมันไปคิดแต่เรื่องร้าย เรื่องร้ายคิดแต่ทำลายตัวเองไง เราทุกข์เรายาก เราลำบากลำบาก เราเสียเปรียบ ร้อยแปด

แต่ถ้าคนคิดดีนะ เราจะทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหนนะ เวลาคนทุกข์คนจนที่จิตใจเขาเป็นสาธารณะ คุณดี หลากๆ คนหลายคนนะ เขาปลูกป่า เขาดูแลรักษาทรัพยากร เขาเป็นเศรษฐีมาจากไหน เขาคนบ้านนอกคอกนาทั้งนั้นนะ แต่จิตใจเขายิ่งใหญ่กว่า เขาปลูกป่ามา เขาทำทรัพยากรเพื่อสภาพแวดล้อม เขาทำเพื่อโลกๆ เขาร่ำรวยมาจากไหน เขาไม่เห็นร่ำรวยเลย เขาคนทุกข์คนจน แต่จิตใจเขาทำ เขามีความสุขของเขา เขาทำแล้วคนชื่นชม สังคมที่รู้จักชื่นชมเขาก็ชื่นชมๆ ของเขา คำว่า “ชื่นชม” เพราะอะไร เพราะจิตใจเขาเป็นสาธารณะ จิตใจเขาเพื่อประโยชน์ นี่ไง มันจะต้องร่ำรวยมาจากไหนล่ะ แต่เวลาคิดขึ้นมา ต้องร่ำรวยก่อน ต้องดีก่อน ไปแข่งขันกันก่อน

ไอ้เรื่องหน้าที่การงานมันเป็นจริตนิสัยนะ คนถ้ามีอำนาจวาสนาบารมี เขายืนยันหมั่นเพียรของเขา ความขยันหมั่นเพียรของเขา ขยันหมั่นเพียรเพื่อเราไง การขยันหมั่นเพียร คุณดี เวลาคนเขาต้องการสุขภาพดี เขาก็เข้ามาเขาออกกำลังกายของเขา เขาไปเหงื่อไหลไคลย้อยขึ้นมาเพื่ออะไรล่ะ เพื่อสุขภาพของเขา

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน เขาหมั่นเพียรของเขาเพื่อหัวใจของเขาไง หัวใจที่มันคิดดี มันพัฒนาดี มันพัฒนาจิตใจขึ้นไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เขาจะสร้างแต่คุณงามความดี คุณงามความดี อาศัยบุญกุศลเป็นเครื่องอาศัย

บาปอกุศลมันอาศัยไม่ได้หรอก บาปอกุศลมันเอาแต่พิษเอาแต่ภัยมาให้เรา บุญกุศลเป็นเครื่องอาศัยๆ เรามีบุญมีกุศลของเรา เราทำคุณงามความดีของเรา ทำบุญทิ้งแห้วด้วย ทำดีทำทิ้งแห้ว ครูบาอาจารย์ของท่านทำของท่าน ใครจะดีใครจะชั่วเรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดีของเรา จิตใจเราจะมีหลักมีเกณฑ์ของเรา เราจะไม่ไหลไปตามเขา

เราเห็นแต่คนเอาโรคเอาเปรียบ คนที่เขาคอยทำลายคนอื่น ไปเห็นแล้ว เออ! มันดีเนาะ เออ! เขาสะดวกสบาย เขาทำได้

มันสะดวกจริงหรือ คุณิ เราทำความไม่ดีเท่าไรจิตใจมันเร้าร้อน เร้าร้อนเพราะอะไร เพราะกลัวเขาจับได้ มันไม่มีความสุขหรอก ทุจริตมันไม่มีความสุขหรอก ได้มาก็ได้มาไม่มีความสุขหรอก มันเอามาหมักหมมไว้ในใจ มันร้อน ว่าเมื่อไหร่ สะเทือนกันไปหมด

แต่ถ้าทำคุณงามความดี สุจริตคุ้มครองเรา มีศีลมีธรรมคุ้มครองเรา เราทำแต่ความสุจริต เราไม่ได้ทำสิ่งใดเลย เขาจะโงมดี เขาจะทำร้ายอย่างไรเรื่องของเขา มันโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เอง “ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอโดนโลกธรรม ๘ กระทบเข้าเต็มนะ ทำให้เจ็บช้ำน้ำใจ เธออย่าเสียใจไปเลย ให้ดูเราตถาคตเป็นตัวอย่าง ให้ดูเราตถาคตเป็นตัวอย่าง” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็โดนเจ้าลัทธิต่างๆ ทำลายทั้งนั้นนะ เขาทำลายทั้งนั้น แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่สั่นสะเทือนเลย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูด เหมือนช้างศึก ช้างศึกที่ฝึกดีแล้ว แม้แต่เผชิญกับข้าศึก จะโดนธนู จะโดนสิ่งใดขึ้นมา ช้างศึกไม่หวั่นไหวเลย ช้างศึกมีแต่ลุยหน้าเข้าไปเลย ช้างศึกๆ ผู้ที่ฝึกดีแล้วๆ แต่ระหว่างนี้เราอยู่ที่จะมาฝึกกันไง มาวัดมาวามาเพื่อเหตุนี้ เราคุยกันในห้องเพื่อนมันก็คุยกันเรื่องโลกๆ นั่นนะ

หลวงตาท่านบอกการฟังธรรมนี้แสนยาก คุยกันเรื่องคุณธรรมไง แต่เรื่องตึนตึนินทา เรื่องเอาโรคเอาเปรียบในหัวใจเราพูดกันทุกวัน ฟังธรรมๆ มันมีโอกาส มันได้ฟังธรรมไง ฟังธรรมเพื่อเหตุนี้ ถ้าเหตุนี้ขึ้นมา มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา แล้วเราก็ฝึกหัดหัวใจของเรา ทำหัวใจของเราขึ้นมาให้มันมีที่พึ่งไง ถ้าหัวใจมันมีที่พึ่ง เห็นไหม

ศีล ศีลคือความปกติของใจ เวลาความปกติของใจนะ แล้วเวลาถ้าเรารักษาศีลๆ แล้วชีวิตเรากลุ่มๆ คอนๆ ละ ก็คุณิ คุณพระนะ พระเราศีล ๒๒๗ แล้วถือธุดงค์ด้วย เวลาภิกษุ ภิกษุใช้ ภิกษุใช้วัน

ไว้ ศึกษเวลาดิถีปฏิบัติไปแล้วถ้าลุ่มหลงไป ศึกษเวลาดิถีปฏิบัติแล้วผีเข้า ทำสิ่งใดไม่มีอาบัติ เว้นไว้
แต่ๆ มันมีเว้นไว้ไง เว้นไว้แต่ศึกษาใช้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราอยู่ทางโลก ถ้ามันมีความจำเป็นสิ่งใด ถ้าเว้นไว้แต่ๆ แต่ไม่ทำลายใคร
นะ เว้นไว้แต่เวลาทำคุณงามความดี เราก็เว้นไว้แต่ใจ เว้นไว้บ้าง เว้นไว้ถ้ามันจำเป็น มันจำเป็น มัน
เป็นไปไม่ได้ เว้นไว้แต่ เราไม่ได้คิดศีล

เราอยู่ในสังคม สังคมมีผู้มีอิทธิพลเขาบังคับขู่เข็ญให้ทำตามใจเขา ใ้เราไม่ทำตามเขา แต่ถ้า
เวลามันจำเป็นขึ้นมา เราจำเป็น ธรรม ธรรมเหนือโลก เวลาคุณธรรมไม่กระทบกระเทือนใคร ไม่เอา
เกณฑัยเข้ามาใส่ตัวเราไง เราก็นิ่งเสีย นิ่งเสีย เราไม่ทำตามเขา แต่เราทำขึ้นมา เราไม่รับรู้ เราไม่รับรู้ เรา
ค้ำไว้ใจ ถ้าค้ำไว้ใจ เราก็ไม่มีกรรมไม่มีเวรไปกับเขา

แต่ถ้ามีกรรมมีเวรไปกับเขา ทำสิ่งใดๆ เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย การสร้างสมบารมีแต่ละภพ
แต่ละชาติ ใจดวงนั้นมันสะสมๆ มันหายไปไหน นี่ก็เหมือนกัน ทำดีทำชั่วมันหายไปไหน มันอยู่ที่ใจ
ดวงนั้นนะ

กิเลสเวลามันคิดคั้น มันอยากให้เรา เวลาทำสมาธิแล้วนะ มันสะใจมันแล้วมันก็ไป แล้วผู้ที่รับ
โทษคือใคร ก็หัวใจดวงนี้ไง กวาสวะใจ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิม
แท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่ขุ่นมัวปนกับกิเลส ถ้าจิตเดิมแท้มันสะสมไว้ๆ สะสมไว้จนมีคบอด ไม่เชื่อ
อะไรเลย ไม่เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้น ไม่เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้นแล้วมีอะไรเป็นความจริงละ อะไรเป็นความจริงขึ้นมา
ไม่เชื่อสิ่งใดก็พิสูจน์ดี

คุณสุภัททะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ศาสนาไหนว่าประเสริฐๆ ในลัทธิปฏิบัติ
อะไรก็ประเสริฐๆ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เธออย่าถามให้มากไปเลย เธอก็มีปัญญา เธอศึกษ
มาทั้งชีวิตเลย แล้วเธอก็ตัดสินใจอะไรไม่ได้ ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

ไม่มีมรรคคือไม่มีเหตุ ไม่มีข้อเท็จจริงอะไรเลย เชื่อตามๆ กันมา แล้วมันมีอะไรล่ะ เอาจริงเอาจังสิ มีศีลก็บังคับหัวใจสิ หัวใจถ้าศีลมันบังคับไว้ หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซ บังคับไว้ไม่ให้มันคิดใจ

คูสิ เราทุกข์เพราะความคิด แล้วถ้ามีสติปัญญา เราบริหารจัดการความคิดได้ เราสั่งความคิดได้หมดเลย ให้คิดแต่สิ่งที่พอใจ คนจะมีความสุขไหม ให้มันคิดดีๆ ให้มันคิดดีๆ นี่ไง ถ้าหายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซก่อน เพราะมันยังบังคับไม่ได้ มันยังคิดไม่ได้ ก็ให้มันเกาะพุทโซไว้ ไม่ให้มันคิดโดยตัวมันเอง ถ้ามันคิดโดยตัวมันเองมันก็ไปกว้านมาหมดเลย นั่นก็ของกู นี่ก็ของกู แล้วกูก็ไม่เห็นตัวกูด้วยนะ ตัวกูของกู แล้วกูยืนอยู่ที่นี่ กูมองไม่เห็น

นี่ไง ถ้ามันจิตสงบเข้ามามันจะเห็นกู เห็นกูคือเห็นจิตใจ ถ้าจิตมันสงบเข้ามาเห็นตัวตนของเรา ถ้าเห็นตัวตนของเรา ฝึกหัดใช้ปัญญาๆ ถ้ามันฝึกหัดใช้ ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล แล้วนักปฏิบัติไม่เคยรู้เคยเห็นอย่างนี้มันจะมีมรรคมาจากไหน มันไม่มีใครกระทำเลย คนกระทำสิเห็นคนนั้นก็รวย คนนี้ก็รวย อยากรวยกับเขาก็นั่งมองเขา แล้วเมื่อไหร่มันจะรวยล่ะ เห็นเขารวยๆ เราก็ทำของเราให้รวยสิ มันมีสติมีปัญญา ถ้ามีสติปัญญา

ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล นี่ก็เหมือนกัน เธอก็ศึกษามาทั้งชีวิต คั่นคว้าม่าทั้งชีวิต แล้วตัดสินใจอะไรไม่ได้ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า เธออย่าถามให้มากไปเลย ให้กระทำแล้วให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ให้พระอานนท์บวชคั้นนั่น

คั้นนั่นเขาคั่นคว้าของเขา เพราะเขาศึกษามาทั้งชีวิตนะ สุภัททะฯ ไปศึกษามาหมด ไม่เชื่ออะไรทั้งสิ้น เขาถือตัวถือตนว่าเขามีปัญหา มาก ถือตัวถือตนมันก็เพื่อเจ้าใจ ปัญญาหลายๆ จำเขามาทั้งนั้นนะ ไม่มีสิ่งใดเป็นของของตนสักชิ้นเดียว

เวลาเราหายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโซ เวลาจิตสงบเข้ามานั่นของเรา ของเราเพราะอะไร เพราะเรารู้อะไร เวลามันบีบมันคั้นขึ้นมาในใจนี้ทุกข์ยาก เวลามากุญเรื่องความทุกข์กันไม่จบนะ ลองบอกว่า ทุกคนบอกว่าใครมีทุกข์อะไรให้พูดมา โอ้โฮ! นั่งฟังทั้งวันเลย ไม่มีหมดหรอก นี่ไง เวลามัน

บีบคั้นขึ้นมา พูดเรื่องทุกข์ในหัวใจ เวลามันสงบมา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีนะ คนที่ทำความสงบของใจได้ตามความเป็นจริงมหัศจรรย์มาก มหัศจรรย์จริงๆ มหัศจรรย์เพราะมันมีความสุข มันมีสติมีสัมปชัญญะพร้อม แล้วเราไปเที่ยวรอบโลก ไปเที่ยวอวกาศกันตอนนี้ ไปจองตัวกันอยู่นะ มันก็ไปเห็นภาพเห็นโลก ไปดูโลกจากภายนอกโลกมาก็เท่านั้นเอง

แต่ถ้ามันสงบมาในหัวใจนะ มันมีความสุขของมันนะ เงินทองก็ซื้อไม่ได้ ใครจะตั้งบริษัทพาไปเที่ยวสมาธิไม่ได้หรอก สมาธิมันต้องหาขึ้นมาเอง แล้วเวลาหาขึ้นมาเอง หาขึ้นมาก็ถูๆ ผิดๆ ใจ หัวใจดวงใดไม่มีมรรค หัวใจดวงนั้นไม่มีผล ถ้ามันทำไม่ได้มันก็ไม่เคยมีของมันจริง ถ้ามันทำได้มันมหัศจรรย์มาก มันมหัศจรรย์ เห็นไหม

คนที่ทำได้จริงนะ เวลาหลวงปู่ฝัน หลวงปู่ฝันท่านเป็นพระที่มีคุณธรรมมาก แล้วเวลาท่านพุทโธส่องใส พุทโธสว่างไสว ท่านพูดมาจากใจจริงของท่านนะ แล้วมันฟังแล้ว โอ้โฮ! มันขนลุก พุทโธส่องใส พุทโธสว่างไสว ก็มันสว่างไสวในใจใจ

โอ้เราพุทโธส่องใส แล้วพุทโธเรา พุทโธมีแสงสว่าง แสงสว่าง อ้อ! แสงสว่างแบบพระอาทิตย์เลย อ้อ! แสงสว่าง อ้อๆ...มันไม่จริง มันไม่จริงมันเลยพูดจริงๆ กลางๆ ทางโลกเข่ากั๊กไว้ใจ พูดไม่สุด พูดไม่จริงหรอก

แต่ถ้าเป็นคนที่เป็นความจริง นี่ใจ ในหัวใจดวงใดมีมรรค หัวใจดวงนั้นมีผล มันมีมรรคมีผลในใจดวงนั้น เวลาท่านพูด ท่านพูดจากความสุขของท่าน ท่านพูดเวลาจิตท่านเข้าไปสู่จิตเดิมแท้ของท่าน มันส่องใส มันสว่างไสว มันครอบ ๓ โลกธาตุ มันมีความสุข ไม่มีอะไรมีค่าไปกว่านี้อีกเลย

แต่เพราะด้วยความจำเป็นของสิ่งมีชีวิต ด้วยความจำเป็นของมนุษย์ เพราะเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจๆ ก็ได้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนกิเลสมันสิ้นไปจากหัวใจนี้แล้ว หัวใจนี้ยังมีชีวิตอยู่ สอุปาทิเสสนิพพาน จิตที่สิ้นจากกิเลสตัดมหากความทะยานอยากแล้ว แต่ยังคงดำรงชีพอยู่ ยังมีชีวิตอยู่ ท่านก็ทำเพื่อประโยชน์กับโลก

ฉะนั้น พอทำเพื่อประโยชน์กับโลก เพราะว่าหัวใจดวงนี้มันอยู่ในร่างกายนี้ มันก็ต้องพา
ร่างกายนี้ตรากตรำทำงานไปตามหน้าที่ รื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ ประารถนากับโลก ต้องคอยไปเอาหัวใจของ
สัตว์โลก ท่านไม่ไปข้องแวะสิ่งใด แต่เวลาท่านจะเข้าไปสู่จิตเดิมแท้ของท่าน เข้าไปสู่ความเป็น
คุณธรรมในใจของท่าน มันสว่างไสว มันผ่อนคลาย มันมีความสุข นี่พูดจากความจริงมันจริงๆ พูดจาก
ความจริงนี่ແหม! มันขนลุกขนพอง

แต่ไอ้พวกเราจำขี้ปากมาพูด พูดไปเถอะ อัดเทปไว้เลย แล้วเปิดใส่หูไว้ “ผ่อนคลาย” ใจมันเดือด
ปุดๆ ผ่อนคลาย ใจมันจะเป็นจะตายในหัวใจ

นี่พูดถึงถ้ามีศีลมีธรรม คำว่า “มีศีล” นะ คำว่า “ศีล” ศีลคือความปกติของใจๆ แต่ศีลนั้นมัน
เป็นข้อห้าม ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เป็นขอบเขต ขอบเขตว่าจะก้าวล่วงไม่ก้าวล่วง ถ้าก้าวล่วง
ขึ้นมา โดยมีเจตนาและไม่มีเจตนา ถ้าไม่มีเจตนา ต่อหน้าและลับหลัง แล้วเราทำของเราโดยความปกติ
ของเรา เราซื้อสัตย์กับเรา แล้วอย่าไปคิดน้อยเนื้อต่ำใจ “โอ๊ย! ถ้าเรามีสัตย์อยู่คนเดียว เราก็เป็นเหยื่อเขา
หมดเลย ใครๆ ก็โกหกทั้งประเทศ มีเราพูดตรงอยู่คนเดียว”

เออ! เราตรง เราก็เป็นคนคิดคนเดียว เออ! เขาโกหกทั้งประเทศเขาก็ได้บาปทั้งประเทศ ถ้าเขา
เห็นดีเห็นงามกับเรา เดียวเขาก็จะมาซื้อสัตย์แบบเราเป็นที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ถ้าเขาทำได้นะ

ไม่ใช่ว่า “โอ๊ย! เราซื้อสัตย์อยู่คนเดียว ไม่มีใครพูดจริงกับเราสักคนหนึ่งเลย” ถึงเวลาเขาเห็น
โทษ

ถ้ามันออกมาจากธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่มีศีลธรรมได้ๆ คือหัวใจ
ของมนุษย์ คือความรู้สึก คนเราถ้ามันทุกข์มันยาก มันมีสติปัญญาขึ้นมา นะ ใครๆ ก็อยากได้ของดี
ทั้งนั้นนะ แต่เราไขว่คว้าของดีไม่ได้ เราจับของดีไม่ถูกใจ เราก็ไปจับที่อารมณ์ความคิด

ความคิดไม่ใช่จิตนะ ความคิดเกิดจากจิต ไม่ใช่จิต ถ้าความคิดเป็นจิต เราก็ต้องจับความคิดเรา
ได้ เราก็อยู่กับความคิดเราได้ ไอ้ความคิดที่อยู่ไม่ได้ มันเป็นนามธรรมที่อาศัยไม่ได้ มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่
แล้วดับไป แล้วมันก็เกิดจากจิต แต่จิตนี่อยู่ ผู้รู้ ผู้ผ่อนคลาย ผู้เบิกบานอยู่ตลอด เพราะจิตนี้ไม่เคยตายๆ เรา

ไม่ละเอียดพอ เราจะเข้าถึงใจเราไม่ได้ เราไม่ละเอียดพอ เราเข้าถึงสัมมาสมาธิไม่ได้ ไปอยู่ที่ความคิด เราคิดว่างๆ นุ่นก็ว่างๆ เราฟังแล้วเบื่อ

ว่างๆ นะ อวากาสมันคิดว่ามีอีก ในตู้กูไม่มีของ มันก็ว่าง แล้วในตู้ไม่มีอะไรเลย ในโองงในไห น้ำหมดมันก็ว่าง มันไม่เห็นบอกเลย เอ็งมาบอกว่างๆ ว่างๆ เอ็งโกหกตัวเอง เอ็งยังไม่รู้จักตัวเองอีก หรือ แต่เวลาคนที่มีความจริง อย่างหลวงปู่ฝั้นนะ จิตนี้ส่องใส จิตนี้สว่างไสว โอ๊ย! มันมีความสุข มันมีรสชาติ มันมีความจริง

เวลาทุกข์เวลายาก อู้ฮู! ทุกข์ยากมาก เวลามันมีความสุขขึ้นมามันอยู่ไหนล่ะ

นี่ไง สิ่งที่สัมพัทธ์ธรรมได้คือหัวใจเท่านั้น แล้วเรามีกายกับใจๆ สิ่งที่เราทำ เราชวนขวยของเรา เราตั้งสติของเรา ฝึกหัดของเราให้มันฉลาดขึ้น ให้ฉลาดขึ้น ฉลาดขึ้นคือฉลาดเท่าความคิดตัว ไม่ฉลาดที่ไหนหรอก ฉลาดขึ้นจะไปฉลาดชนะใคร ฉลาดเอาหัวใจเราไว้ใจ รู้เท่าทันความคิด รู้เท่าทันหัวใจของเรา แล้วถ้ามันเห็นโทษของมัน มันก็ปล่อยวางเอง

ถ้ามันยังปล่อยวางไม่ได้ เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ให้มันเกาะไว้ๆ พอเห็นโทษ มันคายออก เหมือนกลอยเลย เขาจะตัมกินได้ต้องไปแช่น้ำให้มันคายพิษก่อน นี่หัวใจของเราให้มันคายกิเลสก่อน คายพิษก่อน เพื่อให้มันมีความสุขของเราไง แล้วเรารู้เท่ารู้ทันของเรา นี่ผู้ฉลาด ฉลาดคือฉลาดชนะใจตัว ไม่ใช่ฉลาดชนะใครเลย "ไอนั้นสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นนะ มีแต่ก่อเวรก่อกรรมกัน แต่เวลาฉลาด ฉลาดที่นี้ แล้วฉลาดที่นี้ ไม่ต้องไปทุกข์นะ "เราเชื่อสัตย์อยู่คนเดียว คนอื่นเอารัดเอาเปรียบ" ไม่ต้องไปคิดหรอก มันสมบัติของเราไง

เราเชื่อสัตย์ เราเชื่อสัตย์ของเรา เรามีปัญญาที่ปัญญาของเรา เรามีความสุขที่ความสุขของเรา ใครจะอยากปรารถนาความสุขก็ต้องทำแบบเรา กลับมาหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ทำอย่างนี้เป็นพุทธานุสติ เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา แล้วมันเกิด

ขึ้นมาในกลางหัวใจ พุทธะกลางหัวใจของเรา เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในใจของเรา
เอวัง